

ОМАГЪОСАНАТА ЦАРКИНЯ РУМЪНСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

chitanka.info

А това било, когато и помен от него не е било. Да не бе ставало, не би и приказка имало.

Преди много векове в една незнайна страна царувал и господарувал богат и силен цар. Той имал трима сина. Когато пораснали и станали момци за женене, баща им ги извикал и им рекъл:

— Деца мои, аз старея и слабея. Искам с очите си да видя на тоя свят мои снахи и внуци. Идете и си намерете невести по прилика и по сърце. Която бъде най-лична и разумна, тя ще стане царица, а мъжът ѝ ще ме замести на престола.

Братята се поклонили в знак на послушание и отишли да се стягат за път. Големият облякъл най-хубавите дрехи, препасал най-скъпо оръжие, подбрал със себе си сто войника — всички на един ръст, еднакво облечени, еднакво въоръжени — да ти е драго да ги гледаш.

Тръгнали съгледниците на изток. Вървели, вървели, много земи прекосили, много чудеса видели. Стигнали в някаква далечна страна. Тамошният цар имал една-едничка дъщеря, първа хубавица. Царевият син много я харесал и си рекъл на ума: „По-лична от тази няма на света. Ще я взема за жена и ще наследя бащината корона“. Поискал я — дали му я. Разменили си младите пръстените, направили весел годеж и годеникът тръгнал да се връща — да донесе радостната вест на баща си.

Средният син, да не остане по-надире от брат си, се облякъл и той в хубави дрехи, препасал оръжие и повел сто подбрани войника на запад. Вървели, вървели, много земи извървели, много чудеса видели. Стигнали до едно далечно царство. И този цар имал само една дъщеря — ненагледна хубавица. Харесал я царевият син, рекъл си: „По-хубава от нея няма на света. Аз ще наследя бащината корона“. Поискал я — дали му я. След годежа годежарите тръгнали назад.

А през всичкото това време най-малкият все още се въртял из двореца — не знаел накъде да иде да си дири късмета.

Бащата го сгълчал:

— Какво се мотаеш тук? Защо не отидеш и ти да ми доведеш снаха?

Волю-неволю упътил се малкият напосоки, ей тъй както си бил: нито празнични дрехи облякъл, нито доспехи сложил. Взел си само една тояжка да се брани от зли кучета. Вървял, вървял, обърнал се, видял — колкото една губерка бил извървял. Стигнал до голямо синьо

езеро. Седнал на брега, почнал с тояжката да удря водата и да мисли: „Къде да ходя, като наникъде сърцето не ме влече?“. Пък то го довело тъкмо там, където му бил късметът. Потрай малко, ще видиш!

Ненадейно из водните гълбини изплувала една костенурка. Загледала тя царевия син жално-милно, пък той хич не я забелязва — шиба с пръчката водата и сума мисли му се блъскат в главата. По едно време нещо му раздрусало ръката. Гледа-гледа — костенурката захапала края на тояжката, а в очите ѝ такъв пламък гори, че сърцето на момъка екнало от незнайна болка. Подръпнал полекичка тояжката, измъкнал на сухо животинката. Прикоткал я на коленете си, помилвал я по изкорубения гръб и ѝ заприказвал:

— Като няма мома, която да ми хареса, стани ми ти невеста!

Костенурката му отговорила с меден като песен гласец:

— Благодаря ти, княже, за добрата дума! С нея ти разтури магията, която ме беше оковала в тая черупка. Аз съм ти наречена и обречена и ще ти бъда вярна невеста до гроб.

Почудил се момъкът — костенурка по човешки да приказва; а още повече се изплашил — какво ще рекат людете, да се ожени за такава нищожна гадинка? Дордето дойде на себе си, костенурката се изтърколила от коленете му и цопнала в езерото. Три пъти се презкамбичнала и тозчас се превърнала на чудна хубавица, каквато на сто години веднъж се ражда: мокрите ѝ къдри падат по раменете като златна свила, на челото ѝ ярка звезда свети, очите ѝ — като езерната вода сини, устните — като зряла череша; излязла из водата — кръшна като мряна риба. Прехласнал се момъкът, скочил на нозе, прегърнал я, целунал я и затворил очи — не искал да се пробуди от тоя омаен сън.

Седнали двамата на тревата да разговарят, да си изкажат болката и радостта. Езерната девойка разправила, че тя била царска дъщеря. Преди много години и столетия един зъл магьосник дошъл да я иска за жена. Тя не го рачила. Тогава той нападнал с безброй нечестиви сили царщината на баща ѝ, двореца потопил на дъното на езерото, всички пленил и превърнал на камъни, а нея прокълел да стане костенурка и така да остане, докато не се намери някой, който да я поиска за жена в тоя ѝ образ. Чак тогава да се разтури магията и да си станат пак всички такива, каквито са си били.

— Години наред аз изучавах всякакви магии, за да мога да махна проклятието, което висеше над нас — не успях. По-силен излезе онзи

магьосник. Ала сега зная вълшебства, света да смая! — засмяла се девойката и сякаш второ слънце изгряло.

А царевият син ѝ разправил за заръката на баща си, че как той не можел да си намери мома по сърце и че утре ще посрещат братята му своите невести, за да направят сватбите.

Тогава езерната девойка му рекла:

— Ти върви при своите, а аз до утре ще приготвя всичко за нашата сватба.

Сбогували се двамата и си обещали на заранта пак тука да се намерят. Щом момъкът удари с тояжката по водата, тя ще го чуе и ще излезе.

Хубавицата скочила в езерото, презкамбичнала се три пъти и отново станала костенурка.

Царевият син се върнал в двореца. Разказал пред всички какво му се беше случило. Щом стигнал дотам, когато рече на костенурката: „Стани ми ти невяста!“, двамата братя прихнали да се смеят и почнали да го подиграват. Омъчил се малкият и си заключил устата — нищо повече не казал.

На другия ден бързоходци вестоносци довтасали и обадили, че пристигат знатните годеници. Царят заповядал да украсят целия град с пъстри черги и цветя; всички граждани да облекат празничните си премени и да излязат на улиците; войниците в най-хубави доспехи да се строят от двореца до градските порти.

Двамата батьовци се пременили, натъкмили и отишли заедно с най-първите сановници да посрещат годениците си. А малкият брат се запътил към езерото. Щом ударил с тояжката по водата, показала се костенурката, презкамбичнала се три пъти и се превърнала на девица-хубавица — ясна Звездица. Тя била облечена в такива дрехи, каквито само вълшебниците в приказките могат да имат. Птиците като я зърнали, престанали да пеят, а на нашия момък дъхът му секнал. Едва могъл да продума:

— Хайде да вървим в двореца. Там са се събрали всички големци и чакат да видят царската невяста.

— Ами че и моите хора искат да ми видят годеника. Нека първом при тях да идем — рекла езерната девойка и махнала с ръка.

Мигом водата се разделила и на дъното блеснал един дворец, какъвто няма втори на света: всичко лъщи от злато и безценни камъни

така, че очите ти се премрежват.

Хубавицата хванала годеника си за ръка и го повела по едни мраморни стъпала надолу към двореца. Щом наближили, разтворили се тежки златни порти, гръмнали празнични тръби и барабани. На прага ги срещнал старият цар, обкръжен от много сановници, боляри и войводи — всички облечени в сърма и коприна, извезани с Маргарит и елмази. Като си погледнал дрехите, нашият момък се засрамил, макар да бил се пременил като за сватба: та неговите одежди били по-бедни от дрехите на последния тукашен слуга!

Освободените от магията люде посрещнали царевия син като свой избавител и радостта им нямала край. Всеки го дарил с най-скъпи подаръци, а бащата на годеницата му рекъл тъй:

— Аз съм вече много стар. Премеждията, що ми минаха през главата, отнеха всичките ми сили. Давам ти милата си щерка с благослов, и подводното си царство ти отстъпвам.

Сетне го развели из двореца, из градината, в хазната. Царевият син много богатства бил видял, ама от това, що му показали сега, се смаял. Защото такова великолепие и на сън не бил сънувал: стените на стаите били покрити с пъстри везма, по които се виждали ловни случки и победни битки; стъпките на човека потъвали в меки шарени губери; всички столове и маси от злато, слонова кост и червено дърво, в които били вбити благородни камъни от всякакви цветове. Дори чучурите на чешмите били от чисто злато. Пък в хазната — умът да ти се вземе от купища жълтици, маргарит, безценни камъни и скъпи тъкани.

След като се показали всички тия чудеса, царят заповядал да облекат момъка по тяхному. Пременили го, натъкмили го така, че всеки да се захласне. Сетне докарали една златна кочия, обсипана с благородни камъни, която сияела като пролетно слънце. В нея натоварили ракли от черно и червено дърво, пълни с най-скъпи дарове. Теглили я четири тънконоги коне, чийто косъм блестял като коприна — не коне, а хали: от очите им искри летели, а изпод нетърпеливите им копита светкавици излизали. Потеглили младоженците към двореца на момъка, изпратени с песни и благословии.

А дордето те се помайвали из подводните покои на хубавицата, в престолния град пристигнали батьовците със своите невести — единият откъм изток, другият откъм запад. Криво да съдим, право да

съдим — хубави били царкините, натруфени по царски и всяка носела богата зестра: роби, коне, писани каруци, натоварени с разни скъпи неща. Голямо и мало се трупало по улиците да гледа сватбените върволици. Людете тичали ту на една страна, ту на друга — да не изпуснат нещо от това голямо тържество. Ала когато се задала златната кочия с четирите огън коне, другото избледняло, потъмняло. Юрнал се народът да зяпа какво води най-малкият княз и от захлас всички си хапели пръстите, макар кочията и конете да били от хубави по-хубави, людете гледали само годеницата — на нея най-много се радвали, защото такава хубост дотогава никой не бил виждал.

Царят и сановниците му като я съзрели, не могли да намерят думи да я нахвалят — усетили веднага, че тя не ще да е мома както всички моми. А тя колкото била хубава, толкова скромна и добра — за всекиго намерила по една ласкава дума, всекому сърцето стоплила.

Само двамата бацьовци мълчали и си хапели устните: ослепила ги тая хубост неземна и признали си те един на друг колко несправедливи били, като се присмивали на брата си. Пък техните невести умирали от завист: гледали булчинските дрехи на младата си етърва и се мъчили да правят всичко тъй, както тя прави.

Вдигнали се в един ден три царски сватби. Наредили тежки трапези, отрупани с най-различни лакомства. Седнали сватбарите пир да пируват. Яли, пили, а невестата на най-малкия царев син взимала по залъче от всяко ястие и си го криела в пазвата. Етървите ѝ, като я гледали какво прави, и те взели да ѝ подражават.

Разгоряла се веселбата, станали сватбарите да играят хоро. Хубавицата отишла при царя, бръкнала в пазвата си и извадила оттам чудни цветя миризливи, каквито по тия места не цъфтят. Мигом дворецът се изпълнил с райско ухание. Снахата целунала ръка на свекъра си в знак на обич и почит. Той я целунал по звездното чело и големците ѝ се поклонили. Скромно и смирено, тя се отправила към мъжа си, а по кръшните ѝ стъпки се ронел ситен-дребен маргарит. Всички гости — големи и малки, знатни и дребни — се втурнали да събират това богатство. Нали езерната хубавица се била изучила на чародейство, това сторила.

Двете етърви, които също били напълнили пазвите си с мазни залъци, се приближили и те да благодарят на свекъра. Като бръкнали и се погледнали — що да видят — целите изцапани като прасета с разни

яденета. Сватбарите почнали да си шушукат, да се ръгат в ребрата, взели ги на подбив — жал да ти стане. Засрамили се гордите царкини, изтичали в покоите си да се преоблекат.

Преди да свърши сватбената веселба, царят повикал всички около трона си. Вдигнал се той от високото място, свалил короната от главата си и я положил на главата на най-малкия син — предал му царството, както преди беше рекъл.

И зацарували младият цар с хубавата си царица. И двамата били умни и разумни, та добре управлявали царщината — и народът добрувал. Те оставили на бацьовците бащиния дом и отишли да живеят в оня чуден-пречуден езерен дворец, откъдето управлявали.

И останали там...

Пък аз на коня крилат се понесох, тая приказка тук ви донесох...

Който не ми е повярвал, значи, разбрал е, че лъжа.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.